aztn

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

2025.

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

aztn

GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2025.

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Uvodna riječ

SANDRA ŠIMUNOVIĆ/PIXSELL.

2025. bila je godina važnih rezultata i daljnjeg razvoja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN). U godini u kojoj smo obilježili 30 godina od donošenja prvog Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj, prisjećamo se razvoja sustava zaštite tržišnog natjecanja, ali istodobno odgovaramo na nove izazove koje donose suvremena gospodarstva, poput digitalizacije, novih poslovnih modela, ubrzanog tehnološkog razvoja i sve složenijih tržišnih odnosa.

Temeljni cilj rada i nadležnosti AZTN-a ostao je nepromijenjen - zaštititi učinkovito tržišno natjecanje, osigurati ravnopravne uvjete za poduzetnike i pridonijeti dobrobiti potrošača. Učinkovito tržišno natjecanje nije samo pravni koncept, već jedan od ključnih preduvjeta gospodarskog razvoja jer potiče inovacije, povećava produktivnost, širi izbor za potrošače i doprinosi kvalitetnijim proizvodima i uslugama po konkurentnim cijenama.

Tijekom 2025. godine AZTN je nastavio provoditi svoje zakonske ovlasti, usmjeravajući aktivnosti prema područjima koja imaju najveći utjecaj na funkcioniranje tržišta i na dobrobit potrošača. Riješili smo ukupno 714 predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja i zabrane nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, pri čemu smo nastavili postupati protiv najtežih oblika narušavanja tržišnog natjecanja, ali i razvijati svoju preventivnu i edukativnu ulogu kroz mišljenja, istraživanja tržišta i suradnju s tržišnim sudionicima i institucijama.

Poseban naglasak stavljen je na otkrivanje i suzbijanje zabranjenih sporazuma između poduzetnika, uključujući kartele, tj. zabranjene sporazume između konkurenata, i zabranjene sporazume u javnoj nabavi te na postupanja kojima se zlouporabom vladajućeg položaja ograničava tržišno natjecanje. Takve povrede ne štete samo konkurentima, već se u konačnici odražavaju na potrošače i gospodarstvo u cjelini kroz više cijene, manji izbor proizvoda i usluga te smanjenje poticaja za inovacije. Stoga će učinkovito otkrivanje i sankcioniranje najtežih povreda i dalje ostati jedan od ključnih prioriteta AZTN-a. Jednako važan dio djelovanja AZTN-a odnosio se na zaštitu poštenih trgovačkih odnosa u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.

AZTN je nastavio provoditi Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom s ciljem osiguravanja ravnoteže između kupaca i dobavljača te zaštite sudionika koji se nalaze u slabijem pregovaračkom položaju. Time AZTN pridonosi stabilnijem i pravednijem funkcioniranju jednog od najvažnijih sektora za građane i gospodarstvo.

Godinu 2025. obilježio je i nastavak razvoja kapaciteta AZTN-a za suočavanje s izazovima digitalne ekonomije. Razvojem digitalne forenzike, analize podataka i stručnih znanja za praćenje digitalnih tržišta dodatno smo unaprijedili sposobnost za razumijevanje novih poslovnih mo-

dela, algoritama i tržišne snage temeljene na podacima. AZTN je aktivno sudjelovao u provedbi europskog Akta o digitalnim tržištima te u projektima usmjerenima na razvoj novih regulatornih pristupa u području umjetne inteligencije i digitalnih tehnologija.

Nastavili smo jačati institucionalne kapacitete AZTN-a jer samo stručno, neovisno i tehnički dobro opremljeno tijelo s dovoljno resursa koje može učinkovito odgovoriti na sve složenije zahtjeve suvremenih tržišta.

Tijekom 2025. godine povećali smo broj zaposlenih stručnjaka, ulagali u njihovo kontinuirano usavršavanje te razvijali analitičke i tehnološke kapacitete potrebne za kvalitetnu provedbu naših nadležnosti.

Važan dio rada AZTN-a i dalje predstavlja međunarodna suradnja. Aktivnim sudjelovanjem u Europskoj mreži za tržišno natjecanje, suradnjom s Europskom komisijom, OECD-om i drugim nacionalnim tijelima za tržišno natjecanje, AZTN doprinosi razmjeni znanja, razvoju najboljih praksi i usklađivanju s europskim standardima zaštite tržišnog natjecanja. Transparentnost i otvorenost prema javnosti ostaju među temeljnim načelima rada AZTN-a. Objavljivanjem odluka, stručnih mišljenja, priopćenja, edukativnih sadržaja i komunikacijom s različitim dionicima nastojimo osigurati da naš rad bude razumljiv i dostupan javnosti. Posebnu važnost pridajemo promicanju znanja o tržišnom natjecanju kroz edukacije institucija, gospodarske i šire javnosti jer se kultura tržišnog natjecanja ne gradi samo provedbom propisa, nego i razumijevanjem njihove važnosti.

Rezultati ostvareni u 2025. godini potvrđuju da AZTN nastavlja razvijati svoju ulogu modernog, stručnog i neovisnog regulatora.

Naša je odgovornost osigurati tržišno okruženje u kojem poduzetnici mogu ravnopravno konkurirati, u kojem se potiču inovacije i ulaganja te u kojem potrošači ostvaruju koristi od učinkovitog tržišnog natjecanja. U razdoblju koje je pred nama nastavit ćemo djelovati odgovorno i odlučno, kombinirajući učinkovitu provedbu propisa, preventivno djelovanje, razvoj novih stručnih kapaciteta i snažnu suradnju s domaćim i međunarodnim institucijama. Učinkovito tržišno natjecanje ostaje jedan od ključnih temelja konkurentnog, otpornog i održivog gospodarstva Republike Hrvatske.

30 godina zaštite tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj

Godina 2025. za Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja nije bila samo godina intenzivnih provedbenih aktivnosti i daljnjeg institucionalnog razvoja, već i godina značajne obljetnice. Obilježeno je 30 godina od donošenja prvog Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj, čime je započela izgradnja suvremenog sustava zaštite tržišnog natjecanja i razvoja konkurentnog gospodarstva. Tijekom protekla tri desetljeća hrvatski sustav zaštite tržišnog natjecanja kontinuirano se razvijao prateći promjene u gospodarstvu, pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji i usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije. Istodobno se razvijala i uloga Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja – od nacionalnog regulatora do aktivnog sudionika europskog sustava zaštite tržišnog natjecanja i provedbe europskih propisa.

Danas AZTN djeluje kao moderan, stručan i neovisan regulator koji štiti učinkovito tržišno natjecanje, nadzire provedbu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima te aktivno sudjeluje u radu europskih regulatornih mreža.

Razvojem digitalnih i analitičkih kapaciteta, primjenom novih tehnologija i stalnim jačanjem stručnih znanja sukladno dostupnim resursima, AZTN nastoji uspješno odgovarati na izazove digitalnog i globalno povezanog gospodarstva. Obilježavanje ove značajne obljetnice prilika je za osvrt na razvoj sustava zaštite tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj, ali i potvrda trajne predanosti vrijednostima otvorenog i poštenog tržišta. Učinkovito tržišno natjecanje potiče inovacije, povećava konkurentnost gospodarstva, osigurava ravnopravne uvjete poslovanja te potrošačima donosi veći izbor kvalitetnijih proizvoda i usluga po konkurentnim cijenama.

Trideset godina razvoja pokazuje da snažne i neovisne institucije, učinkovita provedba propisa i usklađenost s europskim standardima predstavljaju ključne preduvjete za izgradnju otpornog, konkurentnog i održivog hrvatskog gospodarstva.

Aktivnosti koje su obilježile 2025.

22.1.
AZTN uvjetno odobrio koncentraciju koja nastaje stjecanjem izravne kontrole nad poduzetnicima Sunčani Hvar i Sunčani Hvar nekretnine od strane poduzetnika Eagle Hills.

10.7.
Potpisan sporazum o suradnji Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja i Hrvatske narodne banke.

14.7.
Održan prvi godišnji skup regulatora.

22.7.
AZTN kaznio TOMMY d.o.o., Split s 212.500,00 eura zbog nepoštene trgovačke prakse.

28.8.
OECD-ov newsletter predstavio AZTN – intervju s predsjednicom Vijeća dr. sc. Mirtom Kapural.

26.9.
Hrvatski sabor prihvatio Godišnje izvješće AZTN-a za 2024. godinu.

16.10.
Predsjednik saborskog Odbora za gospodarstvo, g. Ivica Mesić i potpredsjednik g. Boris Piližota u radnom posjetu AZTN-u.

6.11.
Regionalni sastanak "Provedba Direktive o nepoštenim trgovačkim praksama i zakona" održan u Zagrebu.

7.11.
Održan DAN TRŽIŠNOG NATJECANJA pod nazivom "Novi trendovi u ocjeni koncentracija poduzetnika i usklađenost s propisima o tržišnom natjecanju u digitalnom okruženju".

21.11.
Studenti Ekonomskog fakulteta Zagreb posjetili AZTN.

17.12.
Započeo je projekt "DICE" za jačanje digitalnih kapaciteta nacionalnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja.

GODINA U BROJKAMA

714
riješenih predmeta

50
upravnih

664
neupravna

383
notifikacije Europske komisije

62
zaposlenika

98
analiziranih tržišta

+3
sektorska istraživanja

+1
pregled tržišta

322.500 €
izrečenih novčanih kazni

ZABRANJENI SPORAZUMI

32
riješena predmeta

PROVEDENE ANALIZE NA

22
mjerodavna tržišta

ZLOUPORABA VLADAJUĆEG POLOŽAJA PODUZETNIKA

42
riješena predmeta

22
upravna predmeta

20
neupravnih predmeta

OCJENA DOPUŠTENOSTI KONCENTRACIJA

25
riješenih predmeta

PROVEDENE ANALIZE NA

59
mjerodavnih tržišta

OBRAĐENE

383
notifikacije koncentracija s europskom dimenzijom

PROMICANJA PRAVA TRŽIŠNOG NATJECANJA

112
predmeta

ZABRANA NEPOŠTENIH TRGOVAČKIH PRAKSI U LANCU OPSKRBE HRANOM

31
predmet

4
upravna postupka

AZTN JE ANALIZIRAO

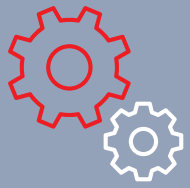
98
mjerodavnih tržišta

TRI SEKTORSKA ISTRAŽIVANJA

tržište trgovine na malo prehrambenim proizvodima

vertikalni odnosi u sektoru trgovine

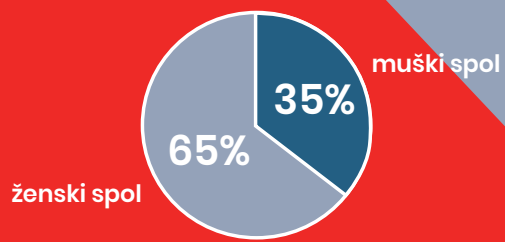

tisak

31. PROSINCA 2025. U AZTN-U JE BILO ZAPOSLENO

62
radnika

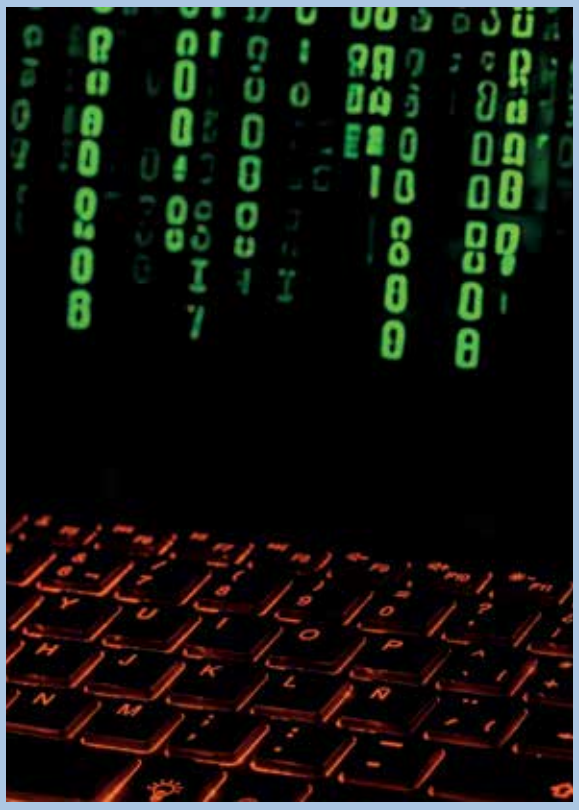
Ključni prioriteti AZTN-a u 2025.

ZAŠTITA TRŽIŠNOG NATJECANJA

Tijekom 2025. godine AZTN je dodatno usmjerio provedbene aktivnosti na otkrivanje i sankcioniranje najtežih povreda tržišnog natjecanja. Poseban naglasak stavljen je na zabranjene sporazume između poduzetnika-konkurenata, zlouporabu vladajućeg položaja te nadzor tržišta od strateške važnosti za hrvatsko gospodarstvo, uključujući trgovinu hranom, energetiku i elektroničke komunikacije. Istodobno su pojačane aktivnosti u području javne nabave radi učinkovitijeg otkrivanja zabranjenih sporazuma među ponuditeljima.

Karteli i druga teška ograničenja tržišnog natjecanja ostali su glavni provedbeni prioritet AZTN-a tijekom 2025. godine.

DIGITALNA TRANSFORMACIJA AGENCIJE

Razvoj digitalnih kapaciteta obilježio je 2025. godinu. AZTN je nastavio jačati Odjel za digitalna pitanja, forenziku i informatiku te unaprijedio primjenu digitalne forenzike, analize podataka i elektroničkih dokaza u provedbi prava tržišnog natjecanja. Posebna pozornost posvećena je digitalnim tržištima i provedbi Akta o digitalnim tržištima (DMA), uz aktivno sudjelovanje u europskim projektima usmjerenima na primjenu umjetne inteligencije u području tržišnog natjecanja.

Razvoj digitalne forenzike i primjena digitalnih alata dodatno su unaprijedili sposobnost AZTN-a za nadzor suvremenih tržišta.

ZAŠTITA POŠTENIH TRGOVAČKIH PRAKSI U LANCU OPSKRBE HRANOM

AZTN je nastavio nadzirati odnose između kupaca i dobavljača u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. U četiri upravna postupka provedeni su detaljni ispitni postupci, pri čemu su u tri slučaja utvrđene povrede Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom te izrečene novčane kazne u ukupnom iznosu od 322.500 eura. Time je dodatno potvrđena važnost zaštite ravnopravnih odnosa u lancu opskrbe hranom.

Pošteni odnosi u lancu opskrbe hranom pridonose stabilnijem tržištu i ravnopravnijem položaju svih sudionika.

MEĐUNARODNA SURADNJA

AZTN je tijekom godine nastavio aktivno sudjelovati u radu Europske mreže za tržišno natjecanje (ECN), OECD-a i radnih tijela Europske unije. Sudjelovanjem u međunarodnim projektima i razmjenom iskustava s europskim regulatorima dodatno su ojačani stručni kapaciteti Agencije, osobito u području javne nabave, digitalnih tržišta i primjene novih tehnologija.

Suradnja s europskim i međunarodnim partnerima omogućuje primjenu najboljih regulatornih praksi u Hrvatskoj.

JAČANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA

Kako bi odgovorio na sve složenije izazove suvremenih tržišta, AZTN je tijekom 2025. nastavio ulagati u razvoj stručnih znanja, zapošljavanje novih stručnjaka i modernizaciju analitičkih alata. Krajem godine AZTN je imao 62 zaposlenika, što predstavlja povećanje stručnih kapaciteta u odnosu na prethodnu godinu te dodatno osnažuje učinkovitu provedbu nacionalnog i europskog prava tržišnog natjecanja.

Ulaganje u stručne ljude, znanje i tehnologiju temelj je učinkovite i neovisne zaštite tržišnog natjecanja.

REZULTATI PROVEDBE ZZTN-a

Zabranjeni sporazumi

AZTN protiv četiri autoškole sa splitskog područja - Inicijativa autoškole Classic-R, obrt iz Splita i AMK d.o.o., Split

Otkrivanje i sankcioniranje kartela ostalo je jedan od ključnih prioriteta AZTN-a. Tijekom godine riješena su 32 predmeta iz područja zabranjenih sporazuma, uz provedene analize na 22 mjerodavna tržišta. Poseban naglasak stavljen je na otkrivanje zabranjenih sporazuma koji ograničavaju tržišno natjecanje i uzrokuju najveću štetu potrošačima i gospodarstvu. AZTN je obustavio upravni postupak koji je 11. siječnja 2022. godine pokrenuo po službenoj dužnosti protiv poduzetnika Kružni tok d.o.o., Auto škola Hajduk d.o.o., Obrt Auto škola Dalmacija i Obrt Croatia Start, radi utvrđivanja je li među tim poduzetnicima došlo do sklapanja zabranjenog horizontalnog sporazuma o cijenama usluga osposobljavanja kandidata za vozače A i B kategorije, protivno članku 8. ZZTN-a.

ZAŠTO JE PREDMET VAŽAN?
Učinkovita provedba prava tržišnog natjecanja podrazumijeva temeljitu istragu svake sumnje na zabranjeni sporazum, ali i donošenje odluka isključivo na temelju dokaza. Time AZTN istodobno štiti tržišno natjecanje, interese potrošača i pravnu sigurnost poduzetnika.

AZTN je postupak pokrenuo nakon što je na temelju inicijative zaprimljene u srpnju 2021. godine, utvrdio postojanje indicija o mogućem dogovaranju cijena između više autoškola na području Splita te o navodnim pritiscima na autoškole koje u dogovoru nisu željele sudjelovati. U okviru prethodnog ispitivanja tržišta prikupljeni su podaci od Hrvatskog autokluba te su analizirani službeni cjenici autoškola, izjave podnositelja inicijative i druge dostupne informacije.

U pokrenutom upravnom postupku AZTN je radi zaštite javnog interesa i prava potrošača, proveo sveobuhvatno utvrđivanje činjeničnog stanja, uključujući nenajavljene pretrage poslovnih prostorija dvaju poduzetnika, očitovanja stranaka, analizu poruka i komunikacije dostavljene uz inicijativu te detaljnu analizu kretanja cijena promatranih autoškola u razdoblju od 2020. do 2023. godine. Pojedinačnom ocjenom svakog dokaza i svih dokaza zajedno, AZTN je utvrdio da indicije ne upućuju na postojanje usklađenog djelovanja ili zabranjenog dogovora o cijenama među strankama u postupku.

Analiza kretanja cijena pokazala je kako su se cijene pojedinih autoškola mijenjale neovisno jedna o drugoj, kako su razine cijena u dijelu slučajeva bile utvrđene i prije navodnog sastanka na kojem je dogovor trebao biti postignut te da iste autoškole nisu imale uvijek jednake cijene u svim svojim poslovnicama. Prikupljeni dokazi, uključujući podatke dobivene pretragama i očitovanjima, nisu potvrdili postojanje koordiniranog određivanja cijena s ciljem narušavanja tržišnog natjecanja. Kako u provedenom postupku nije utvrđeno postojanje zabranjenog sporazuma iz članka 8. ZZTN-a, kao niti drugih okolnosti koje bi opravdavale daljnje vođenje postupka, AZTN je donio odluku o njegovoj obustavi.

Usklađivanje ponašanja poduzetnika u pogledu dogovora o cijenama, uvjetima prodaje ili drugih bitnih elemenata poslovanja predstavlja jedan od najtežih oblika povrede pravila tržišnog natjecanja. U tom smislu, od posebne je važnosti da poduzetnici u okviru međusobnih kontakata, sastanaka i djelovanja u okviru različitih oblika udruživanja osiguraju da ne dolazi do razmjene poslovno osjetljivih informacija koje bi mogle dovesti do koordiniranog postupanja na tržištu. Neovisno i samostalno određivanje cijena te oblikovanje poslovnih politika predstavlja temelj učinkovitog tržišnog natjecanja te istodobno doprinosi zaštiti interesa potrošača. Slijedom navedenog, aktivnosti praćenja tržišnih kretanja te ocjene usklađenosti poslovanja poduzetnika s propisima o tržišnom natjecanju nastavit će se kontinuirano provoditi, s ciljem sprječavanja postupanja kojima se narušava tržišno natjecanje te osiguravanja jednakih uvjeta za sve tržišne sudionike.

Zlouporaba vladajućeg položaja na tržištu

AZTN – provođenje prethodnog ispitivanja stanja na tržištu u smislu ZZTN-a po inicijativi poduzetnika Telepass S.p.A., Italija za pokretanje postupka zbog moguće zlouporabe vladajućeg položaja protiv poduzetnika Hrvatske autoceste d.o.o., Zagreb

AZTN je tijekom 2025. godine iz područja zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu riješio ukupno 42 predmeta (22 upravna predmeta i 20 neupravnih predmeta).

Kako bi utvrdio postoje li indicije koje su dostatne za pokretanje postupka utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja po službenoj dužnosti, AZTN je u istoj godini proveo ispitivanje 17 mjerodavnih tržišta, uključujući:

- tržište pružanja usluge upravljanja i održavanja zgrada,
- tržište upravljanja autocestama,
- tržište pružanja EENC usluga i tržište naplate cestarine,
- tržište distribucije espresso kave,
- tržište prodaje mobilnih kućica,
- tržište distribucije ortopedskih i drugih pomagala,
- tržište pružanja usluge izobrazbe o sigurnoj uporabi pesticida,
- tržište posredovanja u prometu nekretninama,
- tržište oglašavanja proizvoda putem interneta,
- tržište platnog prometa putem IBAN-a,
- tržište osiguranja,
- tržište digitalnih usluga,
- tržište otkupa mlijeka,
- tržište maloprodajnih trgovačkih lanaca,
- tržište trgovanja putem internetske platforme kroz aplikaciju,
- tržište internetskih platformi i
- tržište prodaje materijala za higijenske potrebe.

Tako je AZTN 27. veljače 2025. godine zaprimio i inicijativu poduzetnika Telepass S.p.A. za pokretanje postupka protiv društva Hrvatske autoceste d.o.o. (HAC) radi utvrđivanja moguće zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 13. ZZTN-a i, podredno, sklapanja zabranjenog sporazuma iz članka 8. ZZTN-a. Telepass je tvrdio da HAC sklapanjem ugovora s društvima koja provode sustav naplate goriva putem kartica (FCC partneri), kojima se korisnicima omogućuje plaćanje cestarine i kupnja ENC uređaja, ograničava pristup tržištu distribucije ENC uređaja i narušava tržišno natjecanje. Također je naveo da naknada koju HAC plaća pružateljima usluge Europske elektroničke naplate cestarine (EENC) iznosi maksimalnih 0,9% naplaćene cestarine bez PDV-a, dok su komercijalni uvjeti koje HAC nudi FCC partnerima povoljniji. U prethodnom ispitivanju stanja na tržištu AZTN je analizirao regulatorni okvir i ugovorne odnose HAC-a s pružateljima usluga EENC-a i FCC partnerima. Rezultati analize pokazati su da HAC Telepassu i drugom pružatelju usluge EENC-a plaća jednaku naknadu, u maksimalnom iznosu propisanom Pravilnikom o metodologiji za izračun naknade za pružatelje usluge EENC. Također, utvrđeno je da se Ugovori s FCC partnerima odnose na prihvat njihovih kartica za plaćanje cestarine i kupnju ENC uređaja te predstavljaju dodatni distribucijski kanal. Budući da FCC partneri pružaju platnu uslugu, ne djeluju na istom tržištu kao pružatelji usluga EENC-a, a nisu ni ograničeni u sklapanju ugovora s drugim izdavateljima odnosno distributerima elektroničkih uređaja za naplatu cestarine. Slijedom provedenog prethodnog ispitivanja nisu utvrđene indicije da HAC ograničava pristup mjerodavnom tržištu ili primjenjuje nejednake uvjete na istovrsne poslove s pružateljima usluga EENC-a, čime bi ih doveo u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju.

Dodatno, analizom ugovora između HAC-a i FCC partnera nisu utvrđene indicije postojanja zabranjenog sporazuma ili usklađenog djelovanja kojima bi se narušilo tržišno natjecanje, pa u konkretnom slučaju nisu utvrđene indicije zlouporabe vladajućeg položaja niti povrede pravila o zabranjenim sporazumima. Ovdje je ponovno potrebno naglasiti da propisi o tržišnom natjecanju ne zabranjuju vladajući položaj poduzetnika sam po sebi, već utvrđuju ponašanja koja se pod određenim uvjetima mogu smatrati zlouporabom vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu. ZZTN utvrđuje visinu tržišnog udjela kao polazno mjerilo vladajućeg položaja prema kojem se pretpostavlja da u vladajućem položaju može biti poduzetnik čiji tržišni udjel na mjerodavnom tržištu iznosi više od 40 posto. Riječ je o oborivoj zakonskoj pretpostavci. Dakle, iako je polazno visoki tržišni udjel važan kriterij za utvrđivanje vladajućeg položaja poduzetnika, on ne predstavlja nužno i jedini kriterij za njegovo utvrđivanje. U obzir se mora uzeti cijeli niz čimbenika kao što su, primjerice, vrijeme kroz koje poduzetnik ostvaruje visoki tržišni udjel i položaj, njegova financijska snaga, prednosti u pristupu izvorima nabave ili tržištu, povezanost s drugim poduzetnicima, pravne ili činjenične zapreke pristupa tržištu drugim poduzetnicima, sposobnost nametanja tržišnih uvjeta s obzirom na njegovu ponudu ili potražnju i sposobnost isključivanja konkurenata s tržišta usmjeravanjem na druge poduzetnike.

Koncentracije poduzetnika

Eagle Hills Zagreb Real Estate d.o.o. – Sunčani Hvar d.d. i Sunčani Hvar nekretnine d.o.o. - uvjetno dopuštena koncentracija uz mjere za zaštitu tržišnog natjecanja

AZTN je tijekom godine riješio 25 predmeta ocjene dopuštenosti koncentracija te analizirao 59 mjerodavnih tržišta. Nijedna prijavljena koncentracija nije ocijenjena nedopuštenom, dok je kroz suradnju s Europskom komisijom obrađeno i 383 notifikacije koncentracija s europskom dimenzijom.

AZTN je 22. siječnja 2025. donio rješenje kojim je koncentraciju poduzetnika Eagle Hills Zagreb Real Estate d.o.o., Sunčani Hvar d.d. i Sunčani Hvar nekretnine d.o.o. ocijenio uvjetno dopuštenom te prihvatio mjere i uvjete koje je predložio podnositelj prijave radi otklanjanja mogućih negativnih učinaka koncentracije na tržišno natjecanje.

U postupku ocjene koncentracije AZTN je analizirao strukturu mjerodavnog tržišta, tržišne udjele sudionika koncentracije i njihovih konkurenata, rezultate ispitivanja tržišta, očekivane učinke koncentracije za tržišno natjecanje i potrošače te proveo detaljnu pravnu i ekonomsku analizu.

Na temelju svih prikupljenih podataka utvrđeno je da se koncentracija može dopustiti samo uz provedbu odgovarajućih mjera kojima će se spriječiti moguće narušavanje tržišnog natjecanja na tržištu ugostiteljske djelatnosti smještaja i prehrane gostiju u hotelskim objektima na području otoka Hvara.

Prihvaćene mjere usmjerene su na očuvanje učinkovitog tržišnog natjecanja te uključuju obvezu značajnog ulaganja u obnovu i razvoj hotelskih kapaciteta, osobito hotela Sirena i Amfora, uz mogućnost ulaganja i u druge smještajne objekte.

Planirana ulaganja doprinijet će podizanju kvalitete turističke ponude, povećanju konkurentnosti smještajnih kapaciteta te razvoju održive turističke infrastrukture.

Uz investicijske obveze, Eagle Hills obvezan je zadržati postojeću suradnju s domaćim dobavljačima roba i usluga pod uvjetima koji neće biti nepovoljniji od postojećih te povećati vrijednost ugovora s dobavljačima sa sjedištem na otoku Hvaru.

Time se nastoji očuvati stabilnost lokalnog opskrbnog lanca, osnažiti položaj lokalnih gospodarstvenika i spriječiti moguće negativne posljedice koncentracije na tržišno natjecanje. Radi osiguravanja učinkovite provedbe preuzetih obveza, AZTN je imenovao neovisnog povjerenika koji prati izvršavanje mjera i redovito izvještava Agenciju o njihovoj provedbi. Zaključeno je da su predložene mjere primjerene i dostatne za otklanjanje mogućih negativnih učinaka koncentracije na tržišno natjecanje, zbog čega je koncentracija ocijenjena uvjetno dopuštenom.

ZAŠTO JE PREDMET VAŽAN?
Ovom odlukom omogućeno je provođenje koncentracije uz zaštitne mjere kojima se čuva tržišno natjecanje, potiču ulaganja u turističku infrastrukturu te štite interesi lokalnih dobavljača i potrošača.

Promicanje tržišnog natjecanja

Pilot program “Silver kartica pogodnosti” i Poziv za iskaz interesa za sudjelovanje u Pilot programu “Silver kartica pogodnosti”

Osim provedbenih aktivnosti, AZTN kontinuirano promiče kulturu tržišnog natjecanja. Tijekom 2025. riješeno je 112 predmeta iz područja promicanja prava tržišnog natjecanja, uključujući mišljenja na propise, stručna očitovanja i suradnju s tijelima javne vlasti.

AZTN je donio mišljenje na temelju upita Grada Šibenika, koji se odnosio na usklađenost pogodnosti u okviru Pilot programa “Silver kartica pogodnosti“ s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

Riječ je o Pilot programu ”Silver kartica pogodnosti“ koji je usmjeren na poboljšanje kvalitete života osoba starijih od 65 godina, omogućavanjem lakšeg pristupa proizvodima i uslugama uz određene pogodnosti. Program se temelji na odlukama Grada Šibenika iz područja socijalne skrbi, koje jedinicama lokalne samouprave daju ovlast za određivanje prava svojih građana unutar sustava socijalne politike. Na temelju dostavljene dokumentacije i uvida u Poziv, AZTN je utvrdio da se program temelji na dobrovoljnom sudjelovanju poslovnih subjekata te da Grad Šibenik ni na koji način ne ostvaruje financijsku korist od provedbe Pilot programa, niti sudionicima isplaćuje financijska sredstva. Partneri u programu mogu slobodno odustati od daljnjeg sudjelovanja, a uvjeti sudjelovanja uređuju se Partnerskim sporazumom. AZTN je utvrdio da je Poziv bio javan i dostupan svim poduzetnicima pod jednakim uvjetima, bez pozitivne ili negativne diskriminacije određenog poduzetnika ili skupine poduzetnika. Pozivom se omogućilo sudjelovanje svim zainteresiranim pravnim osobama i obrtnicima koji samostalno predlažu pogodnosti za korisnike Silver kartice.

ZAŠTO JE PREDMET VAŽAN?
Ovaj predmet ističe preventivnu ulogu AZTN-a u promicanju tržišnog natjecanja kroz davanje stručnih mišljenja kojima se osigurava da javne politike budu usklađene s načelima transparentnosti, jednakog postupanja i otvorenog tržišta.

U provedenoj analizi AZTN je istaknuo i kako Poziv ne sadrži odredbe o ekskluzivitetu u korist pojedinog poduzetnika. Slijedom toga, niti u provedbi Pilot programa ne bi smjelo doći do ograničavanja pristupa drugim poduzetnicima, preferencijalnog tretmana ili isključivanja pojedinih sudionika iz mogućnosti sudjelovanja u programu pod jednakim uvjetima. AZTN napominje da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, prilikom propisivanja mjera iz svojeg djelokruga, moraju osigurati da se takve mjere provode u skladu s načelima tržišnog natjecanja, osobito u pogledu transparentnosti i jednakog pristupa tržištu za sve zainteresirane poduzetnike.

Zaključno, nakon provedenog ispitivanja, AZTN je ocijenio da Pilot program “Silver kartica pogodnosti“ Grada Šibenika i Poziv za iskaz interesa za sudjelovanje u programu nisu suprotni propisima o tržišnom natjecanju, budući da se temelje na dobrovoljnom sudjelovanju, da su dostupni svim poduzetnicima pod jednakim uvjetima te da ne sadrže ograničavajuće, diskriminatorne ili ekskluzivne odredbe koje bi mogle narušiti tržišno natjecanje.

AZTN ovim mišljenjem posebno naglašava važnost osiguravanja ravnopravnih uvjeta i transparentnog pristupa tržištu svim poduzetnicima pri kreiranju lokalnih mjera, uključujući programe socijalnog karaktera, kako bi se osiguralo učinkovito i nepristrano tržišno natjecanje. Predmetno mišljenje AZTN-a doneseno je isključivo sa stajališta primjene propisa o tržišnom natjecanju.

Suradnja s drugim institucijama

Polazeći od značaja suradnje s drugim dionicima u provedbi i promicanju prava tržišnog natjecanja, AZTN je i tijekom 2025. godine intenzivno surađivao s različitim institucijama. Sporazum o suradnji potpisan je s Hrvatskom narodnom bankom, ostvarena je suradnja s Odborom za gospodarstvo Hrvatskog sabora, a nastavila se i iznimno dobra suradnja s Ekonomskim fakultetom u Zagrebu, čiji su studenti posjetili AZTN i upoznali se s radom i nadležnostima AZTN-a.

Treba napomenuti kako je u srpnju 2025. godine na inicijativu AZTN-a prvi put održan Godišnji skup regulatora.

SPORAZUM O SURADNJI S HRVATSKOM NARODNOM BANKOM

Boris Vujčić, guverner HNB-a, i dr.sc. Mirta Kapural, predsjednica Vijeća AZTN-a, potpisali su 10. srpnja 2025. Sporazum o suradnji koji omogućuje jačanje zajedničkog rada u nadzoru i regulaciji tržišta. Sporazum predviđa razmjenu stručnih mišljenja i podataka, suradnju u postupcima protiv zabranjenih sporazuma i zlouporabe vladajućeg položaja, te pružanje stručne i tehničke pomoći. Dodatno, suradnja uključuje zajedničke edukacije, stručne skupove i konferencije, čime se nastavlja dugogodišnja dobra praksa između HNB-a i AZTN-a u promicanju učinkovitog tržišnog natjecanja. Potpisivanjem sporazuma dodatno se jača transparentno i konkurentno gospodarsko okruženje u RH.

SURADNJA S ODBOROM ZA GOSPODARSTVO HRVATSKOG SABORA

Predsjednik saborskog Odbora za gospodarstvo, g. Ivica Mesić i potpredsjednik g. Boris Piližota posjetili su 16. listopada 2025. AZTN kako bi se detaljnije upoznali s radom institucije, aktivnostima i izazovima u provedbi zakonskih nadležnosti. Predsjednica Vijeća AZTN-a, dr. sc. Mirta Kapural, predstavila je djelokrug rada, organizacijsku strukturu i funkcioniranje pojedinih odjela. Razgovaralo se o sektorskim istraživanjima tržišta, važnim za razumijevanje tržišnih struktura i otkrivanje indicija za zaštitu tržišnog natjecanja te o naporima AZTN-a u promicanju prava i politike tržišnog natjecanja.

STUDENTI EKONOMSKOG FAKULTETA ZAGREB POSJETILI AZTN

Studenti 3. i 4. godine Poslovne ekonomije Ekonomskog fakulteta – Zagreb posjetili su 21. studenoga 2025. AZTN kako bi se upoznali s radom i nadležnostima nacionalnog tijela za tržišno natjecanje. Studentima su predstavljene ključne zadaće i izazovi AZTN-a te važnost povezivanja teorijskih i praktičnih znanja. Bilo je riječi i o međunarodnoj suradnji AZTN-a, uključujući aktivnosti u EU, OECD-u, ICN-u i UNCTAD-u te ulozi AZTN-a u provedbi Akta o digitalnim tržištima (DMA). Posjet studenata doprinosi suradnji AZTN-a i Ekonomskog fakulteta, koja se temelji na Sporazumu o suradnji od 2023. godine, i povezuje teorijska znanja s praktičnim iskustvom u zaštiti tržišnog natjecanja.

REZULTATI PROVEDBE ZNTP-a

TOMMY d.o.o. – prodaja prehrambenih proizvoda ispod nabavne cijene, izrečena novčana kazna od 212.500 eura zbog teške povrede Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom

U području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom riješen je 31 predmet, uključujući četiri upravna postupka. AZTN je nastavio nadzirati odnose između kupaca i dobavljača te izrekao novčane kazne u ukupnom iznosu od 322.500 eura zbog utvrđenih povreda zakona.

AZTN je u upravnom postupku utvrdio da je trgovački lanac TOMMY d.o.o. prodao krajnjim potrošačima 12 prehrambenih proizvoda po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om, čime je počinio tešku povredu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. Zbog utvrđene povrede izrečena je novčana kazna u iznosu od 212.500 eura.

Postupak je pokrenut na temelju predstavke koja je upućivala na moguću prodaju prehrambenih proizvoda ispod nabavne cijene. Tijekom postupka AZTN je utvrdio da je, kombinacijom akcijskih maloprodajnih cijena i dodatnog popusta od 10% odobrenog određenoj skupini potrošača, konačna prodajna cijena za pojedine proizvode bila niža od nabavne cijene po kojoj ih je TOMMY nabavio od svojih dobavljača s PDV-om.

AZTN je pritom naglasio da odobravanje popusta, promotivnih akcija i drugih pogodnosti za potrošače nije zabranjeno niti sporno. Povreda nastaje tek kada različiti oblici sniženja rezultiraju prodajom prehrambenih proizvoda ispod nabavne cijene, što Zakon izričito zabranjuje, osim u jasno propisanim iznimkama poput rasprodaje zbog zatvaranja prodajnog objekta, povlačenja proizvoda iz asortimana ili prodaje proizvoda pred istekom roka trajanja. U konkretnom slučaju nije utvrđeno postojanje niti jedne od tih iznimki.

Zabrana prodaje ispod nabavne cijene propisana je radi zaštite poštenih trgovačkih odnosa u lancu opskrbe hranom. Takva praksa može dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja, stvaranja pritiska na dobavljače radi snižavanja nabavnih cijena, ugrožavanja položaja manjih proizvođača i trgovaca te dugoročno smanjenja izbora i povećanja cijena za potrošače.

Cilj zakonske odredbe stoga nije ograničavanje pogodnosti za potrošače, nego očuvanje ravnopravnih tržišnih uvjeta za sve sudionike u lancu opskrbe hranom.

ZAŠTO JE PREDMET VAŽAN?
Prodaja prehrambenih proizvoda ispod nabavne cijene zabranjena je kako bi se zaštitili dobavljači, očuvalo pošteno tržišno natjecanje i spriječilo narušavanje održivosti lanca opskrbe hranom.

Pri određivanju visine kazne AZTN je uzeo u obzir težinu, opseg i posljedice povrede, kao i utvrđene olakotne okolnosti. Izrečenom sankcijom želi se poslati jasna poruka svim sudionicima na tržištu da se pravila o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi moraju dosljedno poštovati radi zaštite poštenog tržišnog natjecanja i održivosti lanca opskrbe hranom.

Sektorska istraživanja i analize

Uz vođenje upravnih postupaka, AZTN kontinuirano prati stanje na tržištima kroz sektorska istraživanja i analize. Takva istraživanja omogućuju bolje razumijevanje tržišnih kretanja, odnosa među sudionicima, mogućih prepreka tržišnom natjecanju i regulatornog okruženja te predstavljaju važan temelj za učinkovitu provedbu propisa iz nadležnosti Agencije.

Tijekom 2025. godine AZTN je analizirao 98 mjerodavnih tržišta u okviru konkretnih predmeta te proveo tri sektorska istraživanja i jedan pregled stanja na tržištu. Istraživanja su obuhvatila tržište distributivne trgovine na malo i veliko, tržište tiska, odnose između trgovaca i dobavljača u lancu opskrbe hranom te pregled stanja u građevinskom sektoru.

Primjer sektorskog istraživanja tržišta:

Istraživanje tržišta distributivne trgovine na malo i veliko mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima za domaćinstvo u RH u 2024. godini

AZTN je proveo istraživanje tržišta trgovine na malo mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima u RH. Uzorak je obuhvatio 41 poduzetnika, koji prema prihodima predstavljaju najznačajnije sudionike na tržištu.

U 2024. godini zabilježen je nominalni rast prihoda od 8,8% u odnosu na 2023. godinu, s 7,73 na 8,41 milijardi eura, dok se bilježi usporavanje rasta u odnosu na prethodnu godinu (16,1%). Ukupni broj prodajnih mjesta porastao je na 5.266, što je 2,5 % više nego 2023., a neto prodajna površina dosegla je 1,63 milijuna m², uz rast od 2,2%.

Najveći trgovac u 2024. godini bio je Konzum plus s tržišnim udjelom od [20 - 30]%, uz blagi pad u odnosu na 2023. Članice Schwarz Grupe, Lidl i Kaufland, zadržale su

zbirni udio od [20 - 30]%, dok je Studenac bio vodeći po broju prodajnih mjesta (1.411), pretežno malog formata. Od ukupno 41 poduzetnika, 35 je zabilježilo rast prihoda, pri čemu najveći nominalni rast bilježe Konzum plus, Studenac, Lidl, Plodine, Spar i Kaufland.

Pokazatelj koncentracije CR10, koji predstavlja zbirni udio prvih deset trgovaca na malo mješovitom robom, iznosio je 87,8 u 2024. godini i blago je porastao u odnosu na 2023. i to prvenstveno zbog rasta tržišnog udjela Studenca i NTL-a.

Pokazatelj koncentracije CR5, koji predstavlja zbirni udio prvih pet trgovaca na malo mješovitom robom, iznosio je 66,3 u 2024. godini i bilježi neznatan pad u odnosu na prethodnu godinu. Herfindahl-Hirschmanov indeks (HHI) iznosi 1.409 bodova, što u okviru promatranog uzorka ne upućuje na visoku razinu koncentracije tržišta.

Teritorijalno, najveći prihodi ostvareni su u Gradu Zagrebu (1,4 mlrd. eura) te u Splitsko-dalmatinskoj, Primorsko-goranskoj i Istarskoj županiji. Prvih šest županija i Grad Zagreb ostvarili su 65,2% ukupnog prihoda u RH. Promjene u poretku trgovaca po županijama i gradovima odražavaju rast lokalnih lidera, posebno Plodina, Studenca i Tommyja.

Supermarketi su dominantan tip prodajnog mjesta s 4,4 milijarde eura prihoda (52,3% od ukupnog prihoda), slijede hipermarketi (1,66 mlrd. eura), samoposluge (1,62 mlrd. eura) i male prodavaonice (731 milijun eura). U strukturi broja prodajnih mjesta najviše je samoposluga (41,3%), a zatim malih prodavaonica (39,9%). Najveći udio neto prodajne površine imaju supermarketi (49,6%), a slijede hipermarketi (21,3%).

Online prodaja i dalje ima mali udio u ukupnim prihodima; samo sedam trgovaca bilježi prodaju putem online platformi, a najveći udio drži Konzum plus. Programi vjernosti prisutni su kod 14 trgovaca, pri čemu Konzum plus ima najviše članova.

Prosječne bruto marže u 2024. godini bile su najviše u pekarskim i konditorskim proizvodima (37,9% i 32,2%), dok se u šest kategorija roba bilježi neznatan rast, a u dvije blagi pad u odnosu na 2023. godinu. Pri tumačenju marži treba uzeti u obzir relevantne odluke o izravnim mjerama kontrole cijena Vlade RH koje su se odnosile na promatrano razdoblje.

Istraživanje je obuhvatilo i teritorijalna ograničenja opskrbe. Većina anketiranih poduzetnika, njih 39 od 41, nije se susretala s takvim praksama. Dva poduzetnika ukazala su na pojedine okolnosti povezane s teritorijalnim ograničenjima opskrbe na unutarnjem tržištu EU-a, uključujući praksu EK u odnosu na takva ograničenja, što upućuje na potrebu daljnjeg praćenja tih praksi.

Međunarodna suradnja

Međunarodna suradnja i tijekom 2025. godine bila je jedan od ključnih elemenata rada AZTN-a. Aktivnim sudjelovanjem u radu europskih i međunarodnih organizacija AZTN nastavlja jačati svoje stručne kapacitete, razmjenjivati iskustva s drugim tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja te doprinositi razvoju zajedničke europske prakse.

Predstavnici AZTN-a sudjelovali su u radu Odbora za tržišno natjecanje OECD-a i Globalnog foruma za tržišno natjecanje, kao i na seminarima Regionalnog centra za tržišno natjecanje (RCC) u Budimpešti. U lipnju 2025. uspješno je završen trogodišnji projekt OECD-a i SIEMENS-a "Pošteni tržišni uvjeti za konkurentnost", u kojem je AZTN aktivno sudjelovao s ciljem jačanja konkurentnosti i integriteta tržišta u državama jadranske regije.

Na razini Europske unije AZTN je nastavio aktivno sudjelovati u radu Europske mreže za tržišno natjecanje (ECN) i radnih tijela Vijeća Europske unije. Tijekom godine AZTN je intenzivno surađivao s drugim nacionalnim tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja kroz razmjenu informacija, stručnih iskustava i koordinaciju u predmetima od zajedničkog interesa.

Poseban naglasak stavljen je na sudjelovanje u europskim projektima tehničke pomoći. Nastavljena je provedba TSI projekta usmjerenog na sprječavanje zabranjenih sporazuma u postupcima javne nabave, dok je započeo novi projekt DICE, kojim se razvijaju digitalni kapaciteti nacionalnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja. Projekt je usmjeren na primjenu naprednih analitičkih metoda, znanosti o podacima i umjetne inteligencije u provedbi prava tržišnog natjecanja te dodatno osnažuje sposobnost AZTN-a za odgovor na izazove digitalnog gospodarstva.

AZTN je u Zagrebu 6. studenoga 2025. bio domaćin trećeg regionalnog sastanka o provedbi propisa o nepoštenim trgovačkim praksama, koji je okupio predstavnike Austrije, Rumunjske, Slovenije, Španjolske i Hrvatske.

Sastanak je bio prilika za razmjenu iskustava i provedbenih praksi te raspravu o pravnim i operativnim izazovima s kojima se nacionalna tijela susreću u zaštiti dobavljača u lancu opskrbe hranom.

Sudionici su razmotrili i mogućnosti daljnjeg usklađivanja nacionalnih propisa s europskim regulatornim okvirom te unapređenja njihove provedbe. Regionalna suradnja i izravna razmjena iskustava pridonose učinkovitijoj provedbi propisa i pronalaženju zajedničkih rješenja za izazove u području nepoštenih trgovačkih praksi.

Kroz međunarodnu suradnju AZTN kontinuirano razvija stručna znanja, preuzima najbolje europske prakse i jača svoju ulogu suvremenog regulatora koji učinkovito štiti tržišno natjecanje i poštene trgovačke prakse u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima u sve složenijem gospodarskom okruženju.

45
sastanaka radnih skupina i odbora EU

32
predstavnika AZTN-a sudjelovala u radu europskih tijela

58
zaprimljenih i odgovorenih zahtjeva za razmjenu informacija unutar ECN-a

2
EU TSI projekta u koje je uključen AZTN

15
država članica, među njima i Republika Hrvatska uključeno u projekt DICE

Međunarodna suradnja omogućuje AZTN-u razmjenu iskustava i primjenu najboljih europskih i međunarodnih praksi te kontinuirano jačanje stručnih kapaciteta za učinkovitu zaštitu tržišnog natjecanja. Aktivnim sudjelovanjem u radu OECD-a, osobito Odbora za tržišno natjecanje, Globalnog foruma za tržišno natjecanje i Regionalnog centra za tržišno natjecanje, AZTN prati razvoj politika i provedbenih praksi u različitim jurisdikcijama te doprinosi međunarodnoj stručnoj raspravi. Sudjelovanje u radu OECD-a i međunarodnim projektima omogućuje AZTN-u razmjenu praktičnih iskustava i uvid u nove pristupe provedbi prava tržišnog natjecanja, dok edukacije i stručne aktivnosti dodatno pridonose razvoju znanja i vještina zaposlenika. Time AZTN jača kapacitete za suočavanje s novim izazovima, uključujući digitalizaciju, analizu podataka i primjenu umjetne inteligencije u provedbi prava tržišnog natjecanja.

Komunikacija, edukacija i transparentnost

Otvorena komunikacija s javnošću, promicanje kulture tržišnog natjecanja i jačanje pravne sigurnosti ostali su ključni za AZTN i tijekom 2025. godine. AZTN je nastavio aktivno informirati stručnu i širu javnost o svojem radu te kroz edukativne aktivnosti doprinositi boljem razumijevanju pravila tržišnog natjecanja i zabrane nepoštenih trgovačkih praksi.

Stručnjaci AZTN-a održali su dvadesetak predavanja, radionica i edukacija te objavili više stručnih članaka. Edukacije su bile usmjerene na praktičnu primjenu propisa o tržišnom natjecanju, uključujući zabranjene sporazume, zlouporabu vladajućeg položaja, kontrolu koncentracija poduzetnika i zabranu nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom.

Otvorena komunikacija, stručna edukacija i suradnja s domaćim i međunarodnim dionicima ključni su za jačanje kulture tržišnog natjecanja i povjerenja javnosti u rad AZTN-a.

Poseban naglasak stavljen je na razmjenu iskustava s poduzetnicima, odvjetnicima, sucima, akademskom zajednicom i drugim institucijama. Važan iskorak u 2025. godini bilo je održavanje prvog godišnjeg skupa regulatora na inicijativu AZTN-a, 14. srpnja 2025. u Hrvatskoj narodnoj banci, koji je okupio predstavnike sedam ključnih institucija.

Skup je bio usmjeren na jačanje međuinstitucionalne suradnje, razmjenu iskustava i dobrih praksi te unaprjeđenje razumijevanja uloge regulatornih tijela u gospodarskom i institucionalnom okviru. Poseban naglasak stavljen je na neovisnost regulatora, njihove nadležnosti i resurse te komunikaciju s potrošačima i javnošću.

Pokretanjem ovog godišnjeg okupljanja AZTN je dao poticaj uspostavljanju redovitog dijaloga regulatornih i nadzornih tijela, s ciljem daljnjeg povezivanja, razmjene znanja i usklađivanja praksi.

U studenome je AZTN organizirao tradicionalnu međunarodnu konferenciju “Dan tržišnog natjecanja“, posvećenu novim izazovima u području kontrole koncentracija i zaštite tržišnog natjecanja u digitalnom okruženju.

Konferencija je okupila predstavnike Europske komisije, OECD-a, nacionalnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja država članica EU-a, domaćih regulatornih tijela, akademske zajednice i gospodarstva te potvrdila važnost

20+
stručnih predavanja i radionica

1
međunarodna konferencija

1
prvi godišnji skup hrvatskih regulatora

1
regionalni sastanak o nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe hranom

68
objavljenih odluka

88
priopćenja za javnost

44
odgovora na novinarske upite

10
brojeva biltena AZTN info

međunarodne razmjene iskustava i primjene europskih regulatornih standarda.

Predsjednica Vijeća AZTN-a, dr. sc. Mirta Kapural, tijekom godine održala je više od dvadeset stručnih predavanja, sudjelovala na konferencijama, panelima i radionicama te kroz medijske nastupe predstavljala ulogu Agencije u zaštiti tržišnog natjecanja, digitalnoj transformaciji tržišta i razvoju konkurentnog gospodarstva.

Transparentnost rada Agencije dodatno je osnažena redovitom objavom odluka, mišljenja, stručnih članaka i priopćenja na mrežnoj stranici AZTN-a te komunikacijom putem poslovne društvene mreže LinkedIn. Tijekom godine objavljeno je 68 odluka, 88 priopćenja za javnost, odgovoreno je na 44 novinarska upita i 12 upita stranaka, a izdano je i 10 brojeva elektroničkog biltena "AZTN info". Sve ključne odluke i priopćenja redovito se objavljuju i na engleskom jeziku, čime se dodatno povećava dostupnost informacija međunarodnoj stručnoj javnosti.

Kroz ove aktivnosti AZTN potvrđuje svoju ulogu ne samo regulatora, već i institucije koja promiče kulturu tržišnog natjecanja, potiče dijalog s dionicima i doprinosi transparentnom i predvidivom regulatornom okruženju.

Digitalna transformacija i razvoj analitičkih kapaciteta

Digitalna transformacija obilježila je jedan od ključnih razvojnih iskoraka AZTN-a u 2025. godini. Ulaganjem u nove digitalne alate, razvoj analitičkih kapaciteta i primjenu umjetne inteligencije, AZTN nastavlja modernizirati provedbu prava tržišnog natjecanja te jačati svoju sposobnost otkrivanja najsloženijih oblika protutržišnog ponašanja.

Poseban naglasak stavljen je na razvoj digitalnih rješenja za otkrivanje zabranjenih sporazuma u postupcima javne nabave.

U okviru provedbe nacionalne Strategije sprječavanja korupcije pokrenute su aktivnosti na razvoju sustava za automatsku detekciju mogućih nepravilnosti i pokazatelja dogovornog ponašanja ponuditelja, čime će se dodatno unaprijediti preventivni i nadzorni mehanizmi u području javne nabave.

Važan iskorak predstavlja i odobrenje projekta DICE - "Supporting Digital Transformation in Competition Law Enforcement", koji se financira iz Instrumenta za tehničku potporu (TSI) Europske unije. U projektu, koji okuplja tijela za zaštitu tržišnog natjecanja iz 15 država članica Europske unije, AZTN ima vodeću ulogu.

Projekt je usmjeren na razvoj stručnih znanja i digitalnih kompetencija u području umjetne inteligencije, analize podataka i digitalnih tehnologija, s ciljem učinkovitijeg otkrivanja i sankcioniranja povreda prava tržišnog natjecanja. Tijekom 2025. godine dodatno je unaprijeđen i sustav za anonimnu prijavu kartela i drugih zabranjenih sporazuma. Modernizirano korisničko sučelje te dodatno ojačani sigurnosni i organizacijski mehanizmi omogućuju sigurnu i povjerljivu komunikaciju s prijaviteljima te pridonose ranijem otkrivanju najtežih povreda tržišnog natjecanja. Razvoj digitalnih kapaciteta prati i kontinuirano ulaganje u stručna znanja zaposlenika.

Digitalni alati, analiza podataka i umjetna inteligencija uz osiguranje kibernetičke sigurnosti postaju ključni elementi suvremene provedbe prava tržišnog natjecanja, a upravo je digitalizacija jedna od najvećih promjena u radu europskih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja.

Stručnjaci AZTN-a sudjelovali su u specijaliziranim programima iz područja umjetne inteligencije, analize podataka i informacijske sigurnosti, uključujući međunarodne standarde za upravljanje informacijskom sigurnošću i odgovornu primjenu umjetne inteligencije. Time AZTN dodatno jača svoju spremnost za provedbu prava tržišnog natjecanja u digitalnom gospodarstvu i usklađuje svoje djelovanje s europskim regulatornim trendovima.

15
država članica uključeno u TSI projekt

1
novi sustav za detekciju mogućih zabranjenih sporazuma u javnoj nabavi u razvoju

1
unaprijeđen sustav anonimnih prijava kartela

10
zaposlenika uključeno u specijalizirane edukacije iz područja umjetne inteligencije

2
međunarodna ISO standarda iz područja informacijske sigurnosti i upravljanja umjetnom inteligencijom

JAČANJE UČINKOVITOSTI PROVEDBE PROPISA

- razvoj sustava za otkrivanje zabranjenih sporazuma u javnoj nabavi
- modernizacija sustava za anonimne prijave kartela
- unapređenje analitičkih alata za tržišna istraživanja

RAZVOJ NOVIH DIGITALNIH KOMPETENCIJA

- početak provedbe EU projekta DICE
- edukacije djelatnika iz područja umjetne inteligencije i analize podataka
- primjena naprednih digitalnih rješenja u provedbi prava tržišnog natjecanja

SIGURNO I ODGOVORNO DIGITALNO POSLOVANJE

- jačanje kibernetičke sigurnosti Agencije
- edukacija prema međunarodnim ISO standardima
- zaštita podataka i odgovorno korištenje umjetne inteligencije

Pogled u budućnost

AZTN će i u budućnosti nastaviti odlučno štititi učinkovito tržišno natjecanje provedbom nacionalnog i europskog zakonodavstva, s posebnim naglaskom na otkrivanje i sankcioniranje najtežih povreda, kao što su zabranjeni sporazumi između poduzetnika i zlouporaba vladajućeg položaja, kontrola koncentracija poduzetnika te sprječavanje nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.

Poseban fokus bit će usmjeren na izazove digitalnog gospodarstva, uključujući razvoj i primjenu naprednih analitičkih alata, digitalne forenzike i umjetne inteligencije radi učinkovitijeg otkrivanja protutržišnih ponašanja. Istodobno će AZTN nastaviti ulagati u stručne i digitalne kapacitete te jačati suradnju s europskim i međunarodnim partnerima kako bi primjenjivao najbolje regulatorne prakse.

Uz provedbene aktivnosti, AZTN će i dalje razvijati svoju preventivnu, savjetodavnu i edukativnu ulogu kroz dijalog s poduzetnicima, institucijama i građanima, promicanje kulture tržišnog natjecanja te jačanje transparentnog i predvidivog regulatornog okruženja.

Kako bi se sve navedeno moglo uspješno provoditi, neophodno je nastaviti jačati resurse AZTN-a i osigurati dovoljan broj stručnog, profesionalnog kadra i primjenu potrebnih alata. U vremenu brzih gospodarskih i tehnoloških promjena, učinkovito tržišno natjecanje ostaje jedan od ključnih preduvjeta održivog gospodarskog razvoja, inovacija i dobrobiti potrošača. AZTN će i dalje odgovorno i neovisno djelovati kako bi osigurao poštene tržišne uvjete i pridonio razvoju konkurentnog hrvatskog gospodarstva.

Trideset godina razvoja hrvatskog prava tržišnog natjecanja put je izgradnje snažnog i suvremenog sustava zaštite tržišnog natjecanja, sustava koji doprinosi konkurentnom gospodarstvu, potiče inovacije i štiti interese građana.

BILJEŠKE

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Savska cesta 41, 10000 Zagreb, Hrvatska
Uredništvo: AZTN, Odjel za komunikacije
Tel.: +385 1 617 64 48
Web: www.aztn.hr
E-mail: agencija.ztn@aztn.gov.hr
Dizajn: Ognjena Brkanović
Fotografije: Envato Elements, Pixabay, Pexels, AZTN

aztn

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA